

Коментари и сугестије на Нацрт закона о спречавању корупције -

Транспарентност Србија 18. март 2019. год.

Опште напомене: У целом тексту Нацрт треба ускладити са одредбама других прописа, а нарочито:

1. Закон о електронској управи (у погледу коришћења израза веб презентација, као и у погледу објављивања података у отвореном облику)
2. Закон о планском систему (документи јавних политика, а не стратешки акти)
3. Закон о заштити узбуњивача (у вези са обраћањима лица Агенцији за борбу против корупције и обавезама Агенције на основу тог обраћања)
- 4. Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја (у вези са доступношћу података о раду Агенције)**

Појединачне одредбе:

Регистар имовине и прихода јавних функционера

Члан 72.

Агенција сачињава и води Регистар имовине и прихода јавних функционера, који садржи податке из Извештаја.

Јавни функционери Агенције, као и запослени и радно ангажовани у Агенцији, који имају приступ подацима из Регистра имовине и прихода јавних функционера који нису доступни јавности, не смеју те податке саопштавати, достављати, нити на било који начин омогућити приступ тим подацима.

Коментар ТС: Норма става 2. је формулисана тако да се може тумачити као да поставља апсолутни изузетак од права на приступ информацијама од јавног значаја, што би представљало недопустиво нарушавање јединства правног система у Републици Србији. Наиме, у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ни једна информација која је у поседу органа власти, без обзира на степен тајности, није изузета у потпуности од примене тога закона. Обраложење нацрта се не осврће на ова питања. Иако је сасвим јасно да ни једну информацију запослени не смеју неовлашћено саопштавати, достављати и слично, таква забрана не сме постојати када постоји дужност поступања на основу другог закона. Истина, обавеза пружања информација на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја лежи на органу власти (Агенцији), а не на функционерима/запосленима појединачно. Међутим, постоји бојазан да би се

функционери/запослени у Агенцији могли изговарати наводном законском сметњом да изврше обавезу коју Агенција може имати на основу захтева за приступ информацијама, решења Повереника за информације од јавног значаја, односно пресуду Управног суда.

Чини се да би проблеми могли бити решени амандманом где би била додата реч „неовлашћено“ испред речи „саопштавати, достављати, нити на било који начин омогућити приступ тим подацима.“

Коришћење података из Извештаја

Члан 74.

Подаци из Извештаја који нису доступни јавности користе се само код провере Извештаја и у поступку у коме се одлучује о постојању повреде овог закона.

Податке који нису доступни јавности Агенција доставља суду, јавном тужилаштву, министарству надлежном за унутрашње послове, Управи за спречавање прања новца, Пореској управи и другим надлежним органима, у складу са законом.

Коментар ТС: Слично као и у вези са чланом 72, околност да се овде не помиње изричито Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности (мада би требало тумачити да потпада под „друге надлежне органе“), могла би се користити као аргумент за недостављање података Поверенику када су они потребни ради вршења послова из надлежности тог државног органа. Штавише, чињеница да је у пракси долазило до проблема те врсте у комуникацији између ова два државна органа подстиче сумњу да је намера законодавца (или Агенције) да у потпуности искључи могућност поступања пзахтевима за приступ информацијама и жалбама које се односе на податке из овог регистра.

Јавност у поступку

Члан 81.

Јавности је доступан само податак о томе да ли је против јавног функционера покренут поступак у коме се одлучује о постојању повреде овог закона и исход поступка.

Коначна одлука којом се утврђује повреда овог закона и изриче мера објављује се на интернет презентацији Агенције.

Ако поступак буде обустављен, подаци из списка предмета, изузев о исходу поступка и података који су доступни јавности према другим прописима, не могу постати доступни јавности без сагласности јавног функционера.

Агенција је дужна да обавести подносиоца пријаве о исходу поступка покренутом на основу захтева или пријаве.

Коментар ТС: И на овом месту, као и код чланова 72 и 74 постоји опасност да се норма тумачи као апсолутни изузетак од примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, што би било недопустиво. Колико је ово решење погрешно може се сагледати на примеру случајева о којима одлучује Агенција, а који су по неком основу познати јавности. Тако, ако грађани већ имају на располагању обиље података на основу којих могу да закључе да је функционер повредио закон, а Агенција утврди да то није случај, било би једино логично да и одлука Агенције буде јавно доступна, у мери у којој то не повређује заштиту приватности функционера и трећих лица. У ставу 1. се предвиђа јавност података о томе да ли је покренут поступак, али не и по којем основу, што би требало исправити. Поред тога, имајући у виду и друге прописе у Републици Србији, није примерено решење према којем је првостепена одлука Агенције нејавна, што се може закључити из одредаба члана 85, који предвиђа објављивање само коначне одлуке.